

4.2 Porovnanie hodnotiacich kritérií a indikátorov kvality – identifikácia prvkov českého rámca nad rámec slovenského systému

Ak porovnávame český a slovenský model je možné konštatovať, že oba modely sú **obsahovo veľmi podobné** a väčšina oblastí má **priame ekvivalenty**. Český model obsahuje viacej (6) **oblastí kvality školy**, pričom pre jednotlivé kritériá sú prispôsobené a formulačne upravené pre jednotlivé úrovne vzdelávania a taktiež školské zariadenia. Model nemá klasické indikátory ale pre každé kritérium sú uvedené kvalitatívne deskriptory štyroch úrovni (výborná úroveň; očakávaná úroveň; úroveň vyžadujúca zlepšenie; nevyhovujúca úroveň) s popisom.

Analýza však identifikovala **niekoľko indikátorov, ktoré slovenská ŠŠI explicitne nesleduje**, resp. sú uvádzané ináč (rozšírené, explicitnejšie formulované a pod.).

1. *Koncepcia a rámec školy*

Český model kladie **silný dôraz na víziu a strategické riadenie školy**, a to cez:

- formulovanú víziu školy;
- strategický plán rozvoja školy;
- prepojenie vízie so vzdelávacím programom.

Je to explicitne uvedené ako samostatné kritérium. Silnejšie sa prepája vízia škola so ŠKVP.

Zreteľnejšie sleduje zapájanie učiteľov, žiakov a rodičov¹ do chodu školy, vrátane participatívnej kultúry riadenia. Škola je vnímaná ako komunita, ktorá má spolupracovať s regionálnymi aktérmi a i s organizáciami mimo školy. Externé partnerstvá sú uvádzané samostatne (oproti slovenskému ekvivalentu) s dôrazom na komunikačné mechanizmy. **Strategické riadenie školy je zdôrazňované ako jej kľúčová spoločenská funkcia.**

2. *Pedagogické vedenie školy*

Systematická autoevalvácia školy je významnou súčasťou riadenia. Pedagogické procesy sa monitorujú na úrovni celej školy a dôraz sa kladie na profesijný rozvoj vedenia školy. Český model silnejšie **akcentuje podporu začínajúcich pedagógov**. V českom modeli je kľúčový cyklus:

- monitorovanie;
- analýza;
- opatrenia;
- vyhodnotenie účinnosti.

Český model ešte explicitnejšie vyžaduje sledovanie účinnosti opatrení. Požiadavka na aktívnu tvorbu zdravej klímy je smerovaná priamo do zodpovednosti vedeniu školy.

3. *Pedagogický zbor*

Český model sa výrazne zaujíma o profesionálnu kultúru pedagogického zboru, systematickú spoluprácu medzi učiteľmi, **reflexiu vlastnej pedagogickej práce**, vrátane aktívnej výmeny pedagogických skúseností medzi školami.

V modeli sa viac popisuje profesionalita správania a odborné využitie kvalifikácie pedagógov. Silnejšie sa hodnotí kolegiálna kultúra a „peer feedback“. Občianske/sociálne kompetencie sa objavujú aj na úrovni pedagógov.

4. *Výučba*

¹ očakávaná silná participácia aktérov

V samotnej výučbe sa kladie dôraz na aktivizačné metódy učenia (experimentovanie, objavovanie a tvorivosť). Model explicitnejšie viaže prípravu na vyučovanie na vedomostné, zručnostné a postojoyé ciele.

Hodnotí sa aj to, ako sa prepája učenie s reálnym životom a podporuje sa **samostatnosť a iniciatíva žiakov**. Model viac akcentuje sledovanie progresu každého žiaka ako kontinuálny proces. Významná je **pedagogická kvalita vyučovania**.

5. Vzdelávacie výsledky žiakov

Pokrok každého žiaka sa systematicky sleduje, výsledky vzdelávania sa analyticky spracovávajú a využívajú pre následný rozvoj školy. Dôležitým prvkom je **sledovanie úspešnosti absolventov**.

Je tu citeľné **silné dátové riadenie výsledkov vzdelávania** a výraznejšie sa vyžaduje zdieľaný systém dát o pokroku každého žiaka. Vzdelávacie výsledky sa explicitnejšie spájajú s motiváciou a občianskymi hodnotami žiakov.

6. Podpora žiakov a rovnaké príležitosti

Ide o **samostatnú dimenziu kvality školy**, systém identifikuje individuálne potreby žiakov a zasadzuje sa o systematickú inkluzívnu politiku školy.

Zameriava sa na koordináciu podpory žiakov a spoluprácu s poradenskými službami. Dôslednejšie však pracuje s pojmom „podporné opatrenia“ ako systémovou kategóriou.